

Всі ці п'єси виконувались на шкільних концертах з «мінусом» або синтезатором. Учні виступають на різних майданчиках, маючи в репертуарі твори з «мінусовками» та у супроводі синтезатора.

Список використаних джерел

1. Мистецька освіта майбутнього: методичні аспекти: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 29 квіт. 2020 р. / за заг. ред. М. М. Бриль. Київ : ДНМЦЗКМО, 2020. 226 с.
2. Матеріали щорічної науково-практичної інтернет-конференції професорсько-викладацького складу, докторантів, аспірантів, магістрів та студентів «Музика в діалозі з сучасністю: мистецькі, педагогічні, комунікаційні аспекти музичної культури України ХХІ століття». Київ : КНУКіМ, 2020. 223 с.

Миронько Інна,
викладачка Полтавської дитячої музичної
школи № 2 імені В. Шаповаленка
(м. Полтава)

РОБОТА НАД ВИКОНАВСТВОМ У КЛАСІ ФОРТЕПІАНО МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ

***Анотація.** У статті окреслено питання важливості фортепіанного виконавства. Висвітлюється тема вивчення музичного твору як об'ємного, складного і багатокомпонентного процесу. Визначено і проаналізовано етапи розучування музичного твору. Розкрито питання щодо навчання виконанню, де музичну осмисленість необхідно поєднати з емоційністю сприйняття.*

***Ключові слова:** музичне мистецтво, фортепіанне виконавство.*

Незаперечним фактом сучасної педагогічної науки є те, що у становленні моральності, духовності, внутрішньої культури і гармонії молодого покоління важлива роль належить мистецтву. Провідне місце серед усіх психоемоційних чинників впливу на людину посідає музичне мистецтво,

оскільки найбільш природно і тонко торкається найрізноманітніших струн чутливої дитячої душі. Саме через музичне мистецтво можна багатогранно і сповна передати ідейно-емоційний зміст, який заклад автор твору, використовуючи різноманітні звукові художні образи.

Система музичної освіти в Україні ґрунтується на початковій академічній підготовці майбутнього музиканта в позашкільних і спеціалізованих музичних навчальних закладах. У них засвоюються ґрунтовні знання культурної спадщини, закладаються основи розвитку світовідчуття дитини. Мистецькі та освітні заклади покликані розвивати почуттєво-емоційну сферу особистості, її художні та творчі обдарування.

У класі фортепіано формуються практичні навички володіння інструментом, що є запорукою долучення підростаючого покоління до кращих зразків музичного мистецтва. Мистецькі навчальні заклади покликані формувати всебічно розвинуту особистість, розвивати естетичний смак, естетичний ідеал, аналітичне мислення, музичну пам'ять. Фортепіанна культура реагує на загальні тенденції часу та відображає процеси, які відбуваються не тільки у виконавстві, але і в культурі в цілому.

Вивченню українського фортепіанного мистецтва присвячені роботи мистецтвознавців В. Белікової, О. Верещагіної, Ж. Дедусенко, Н. Зимогляд, Н. Кашкадамової, Л. Кияновської, Л. Корній, Ю. Ольховського, Н. Ревенко, В. Шульгіної, а також педагогів-піаністів Н. Гуральник, Т. Завадської, З. Йовенко, О. Ребрової.

Сучасний виконавський стиль – це системне поняття, якому притаманні змістовні та структурні характеристики, що зумовлені історичними та соціальними принципами інтерпретації. Робота над фортепіанним виконавством – це залучення учня до світу прекрасного, до розкриття його творчої індивідуальності. Мета роботи над фортепіанним виконавством – змістовне, яскраве, технічно досконале його виконання.

До цього можна йти різними шляхами. Важливим є підбір репертуару, який буде цікавим учням мистецьких шкіл. Вплив творів на формування

сучасного фортепіанного репертуару, а також нових педагогічних технологій, початкової фортепіанної освіти України великий. Домінуючими жанрами українського фортепіанного репертуару у системі початкової музичної освіти традиційно є пісенно-танцювальні й моторні п'єси, лірика й епос, західноєвропейська побутова й старовинна танцювальна музика.

Також у класі фортепіано можуть використовуватися асоціації з області літератури, живопису, враження від дійсності, особисті переживання, настрої. Робота над твором і його виконання – важкий творчий процес. Виконавець виражає задум автора через свою індивідуальність, світосприйняття. Тому так важливе уміння педагога допомогти учневі втілити задум твору у відповідності з його особистою індивідуальністю.

Емоційна відповідь на музику виховується з перших кроків навчання. На кожному етапі розвитку учня необхідно пам'ятати про те, що красивий звук і віртуозний блиск – не самоціль, а засіб розкриття музичних образів, емоційного змісту твору. Необхідно, щоб із самого початку знайомства з твором учень не тільки грамотно розбирав текст, а ще й інтонаційно обдумував його, розумів суть інтонаційних та фразуючих ліг. Важливо розвивати відчуття форми твору, його фактурних особливостей. Вслуховуватися у звучання – головна умова в роботі над твором. Не формальне витримування звуків і виконання *crescendo* і *diminuendo*, а правдивість, яка йде від емоційної, виразної музики.

Безумовно, переконливе виконання музичного твору вимагає певної технічної майстерності та музикальності виконавця, яку подекуди ототожнюють лише із чутливістю щодо сприйняття та відтворення музики, забуваючи, що ця якість – лише складова складного виконавського процесу. Окрім інтуїтивно-емоційного аспекту має бути передусім усвідомлене розуміння виконавцем всього масиву завдань щодо реалізації виконавських намірів, втіленню яких передують кропітка, зосереджена, інтелектуальна творча робота.

Вивчення твору є процесом складним і неоднорідним і передбачає:

- розкриття художнього змісту твору;
- умовний розподіл музичного твору на три етапи.

Перший етап роботи над музичним твором – це ознайомлення з твором, окреслення основних вимог до розбору, вивчення напам'ять.

Другий етап роботи над музичним твором – це поєднання загальних та конкретних завдань у роботі над твором (технічне виконання твору, використання засобів музичної виразності – динаміки, артикуляції, агогіки, звуковилучення, фразування, педалізація).

Третій етап роботи над музичним твором – робота над художнім образом, що передбачає пошук логіки образів, передачу емоцій, настроїв, виражених в кожному музичному епізоді. Адже виконавцеві музичного твору необхідно осмислити авторський задум, його глибинного підтекст, а потім – реалізувати їх у виконанні, створити власне уявлення про музичний твір та втілити це уявлення у живе звучання музично-виконавськими засобами.

Необхідно підкреслити, що велику помилку здійснює той, хто відриває техніку від змісту музичного твору. Техніка – це зовнішня віртуозність. Робота над фортепіанним виконавством – є процес навчання виконанню, в якому музична осмисленість поєднується з емоційністю сприйняття.

Список використаних джерел

1. Богдан Є. В. Особливості підготовки учнів музичних шкіл до концертних виступів // URL: ps.stateuniversity.ks.ua/file/issue_64/30.pdf

**Місько Вадим,
Місько Людмила,**
викладачі вищої категорії Полтавської
дитячої музичної школи №1
ім. П. Майбороди (м. Полтава)

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ КАТЕГОРІЇ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ

***Анотація.** У статті схарактеризовано основні категорії музичної педагогіки, визначено аспекти та пріоритетні напрями розвитку музичної*